

Wrocław, 14 stycznia 2003 roku

WK.0913/337/K-58/02

**Wójt Gminy
Świdnica**

**ul. Głowackiego 4
58 – 100 Świdnica**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577), przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Świdnica w okresie od 7 października do 16 grudnia 2002 r. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz został Wójtowi Gminy przekazany w dniu jego podpisania. Kontrolą objęto losowo wybrane i udokumentowane operacje finansowo – gospodarcze dokonane w okresie od 1 stycznia 2000 r. do 30 września 2002 r. w zakresie wydatków budżetowych, w tym inwestycyjnych, prawidłowości i skuteczność realizacji dochodów własnych z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz gospodarowania mieniem komunalnym. Z jej ustaleń wynika, że w wielu dziedzinach działalność Urzędu Gminy nie budziła zastrzeżeń, stwierdzono jednak również, że w trakcie realizacji zadań przez Zarząd Gminy miały miejsce nieprawidłowości i uchybienia, polegające na tym, że:

W zakresie spraw ogólnie-organizacyjnych

W Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów wprowadzonej do stosowania Zarządzeniem Wójta Gminy nr 11/97 z 2 czerwca 1997 r. w § 7 zapisano, że należy „przestrzegać systematycznego przekazywania dokumentów zainteresowanym komórkom, w dniu ich sporządzenia (własne) lub otrzymania (obce). Określić czas przetrzymywania dokumentów przez odpowiednie komórki oraz ich czas przekazywania do księgowości – przy czym terminy te powinny być tak ustalone, by umożliwiły komórce księgowości ich zaksięgowanie w obowiązującym terminie”. W przepisach wewnętrznych jednostki nie określono jednak zasad i terminów opracowywania i przekazywania do księgowości poszczególnych dokumentów, w tym min. dotyczących obiegu dokumentacji związanej z pobieraniem, podziałem, rozliczaniem i zwrotem depozytów (wniesionych z tytułu wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umów); zasad zaliczania i przekazywania wadium przetargowych na dochody z tytułu sprzedaży mienia lub na poczet zabezpieczeń należytego wykonania umów; zasad oraz terminów sporządzania i przekazywania dokumentów OT „Przyjęcie środka trwałego z inwestycji”. W przepisach wewnętrznych jednostki nie wskazano także osób odpowiedzialnych za sporządzanie i przekazywanie do księgowości powyższej dokumentacji, co było przyczyną nieprawidłowości w pobieraniu i rozliczaniu sum depozytowych oraz dokumentowaniu przychodów środków trwałych z inwestycji.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Zakładowy Plan Kont (dla organu i jednostki budżetowej), wprowadzony do stosowania Zarządzeniem Wójta Gminy nr 11/97 z 2 czerwca 1997 r., nie został z dniem 1 stycznia 2002 r. dostosowany do nowych przepisów w zakresie ustalonym w ustawie z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752).

Kontrola sprawozdawczości w zakresie długu publicznego wykazała, że Wójt Gminy, dysponujący Gminnym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, nie wywiązał się z obowiązku złożenia Zarządowi Gminy sprawozdań jednostkowych Rb-Z i Rb-N funduszu za 2001 r., do czego zobowiązywały go przepisy § 4 ust. 2 lit. d 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 1769). Poza tym stwierdzono, że sprawozdania Rb-Z: jednostkowe Urzędu Gminy oraz zbiorcze Gminy Świdnica sporządzone wg stanu na 31 grudnia 2001 r. były nierzetelne, ponieważ nie wykazano w nich wymagalnych zobowiązań z tytułu dostaw i usług wynikających z ewidencji konta 201 (Urzędu i budżetu) w kwocie ogółem 165.869,91 zł. Zgodnie z § 12 ust. 2 i 3 ww. rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, do zobowiązań wymagalnych zalicza się wszystkie bezsporne zobowiązania wynikające z ewidencji księgowej obciążające budżet, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są one przedawnione ani umorzone. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego dotyczy to zobowiązań wymagalnych jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu oraz podległych jednostek organizacyjnych.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Skarbnik Gminy nie zarządzał i nie przeprowadzał kwartalnych inwentaryzacji gotówki w kasie Urzędu Gminy, wymaganych zgodnie zapisami rozdz. V pkt. 2 Instrukcji kasowej.

Bank sprawujący obsługę bankową Gminy Świdnica nie został wskazany przez Radę Gminy w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 134. ust 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.).

Ewidencję i gospodarkę drukami ścisłego zarachowania – arkuszami spisu z natury - prowadził inny pracownik Urzędu, niż wskazany przez Wójta Gminy w § 2 ust. 4 Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania.

Różnica w ilości 3 sztuk bloków kwitariuszy K-103 pomiędzy stanem ewidencyjnym a rzeczywistym (nadwyżka), stwierdzona w czasie inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania przeprowadzonej na 31 grudnia 2001 r., nie została wpisana do protokołu inwentaryzacyjnego i rozliczona.

Kontrolowana jednostka nie przeprowadziła na 31 grudnia 2001 r. inwentaryzacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług, wynoszących wg danych z ksiąg rachunkowych 810.210 zł. Stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości (wg stanu prawnego obowiązującego do 31 grudnia 2001 r.) zobowiązania te podlegały inwentaryzacji na koniec każdego roku obrotowego, drogą uzyskania od kontrahentów pisemnego potwierdzenia prawidłowości sald wykazanych w księgach rachunkowych. Zgodnie z zapisami Tabeli nr 2 § 6 Instrukcji inwentaryzacyjnej za sporządzenie i wysłanie do kontrahentów zawiadomień o wysokości sald, ustalenie niezgodności sald, ich wyjaśnienie i rozliczenie w księgach rachunkowych odpowiadał Skarbnik Gminy.

W Urzędzie Gminy nie prowadzono ewidencji syntetycznej i analitycznej na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” i Zakładowy Plan Kont jednostki nie przewidywał funkcjonowania tego konta, ani innego o podobnej treści ekonomicznej. Kontrola wykazała jednak, że występowały operacje podlegające księgowaniu na tym koncie zgodnie z zasadami określonymi w: Załączniku nr 2 do Zarządzenia nr 46 Ministra Finansów z 1 sierpnia 1995 r. w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla państwowych i gminnych jednostek budżetowych i ich gospodarstw pomocniczych, zakładów budżetowych i gminnych funduszy celowych oraz gmin i ich związków (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 14, poz. 60) i w Załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, oraz w § 9 i § 13a Rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511 ze zm.). Dotyczyło to zahipotekowanych należności z tytułu ratalnej sprzedaży nieruchomości, które na koniec 2001 r. wynosiły 313.098,81 zł, na 30 września 2002 r. – 264.674,47 zł, oraz zahipotekowanych należności podatkowych, które na koniec 2001 r. wyniosły – 129.372,60 zł, na 30 września 2002 r. wyniosły – 79.873,40 zł.

Na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ewidencji syntetycznej nie były ewidencjonowane wszystkie należności i wpływy z tytułu: opłat za zarząd, użytkowanie, użytkowanie wieczyste i sprzedaż nieruchomości oraz czynszów za lokale komunalne. W Urzędzie Gminy nie była prowadzona w ogóle ewidencja analityczna niepodatkowych należności budżetowych w zakresie: opłat za zarząd, użytkowanie, użytkowanie wieczyste oraz sprzedaż nieruchomości, natomiast program komputerowy stosowany do prowadzenia ewidencji analitycznej należności z tytułu czynszów za lokale komunalne nie dawał możliwości ustalenia kwot zaległości i nadpłat w czynszach na dany dzień, po dokonaniu w nim bieżących zapisów. Wszystko to spowodowało, że sprawozdania sporządzone przez Urząd Gminy w części dotyczącej zaległości i nadpłat w należnościach cywilnoprawnych nie odzwierciedlały stanu faktycznego. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 221 w Zakładowym Planie Kont Urzędu ewidencji na tym koncie podlegały wszystkie rozliczenia z tytułu dochodów budżetowych a zgodnie z częścią C „Urządzenia analityczne wymagane

dla poszczególnych kont” Zakładowego Planu Kont do konta 221 winny być prowadzone: księga kontowa i kartoteki analityczne.

Zobowiązania jednostki z tytułu przyjętych sum depozytowych (wadia i zabezpieczenia należytego wykonania umów) wykazane w księgach rachunkowych na koncie 240, również nie odzwierciedlały stanu faktycznego, ponieważ w ewidencji figurowały zobowiązania nierealne (nieistniejące) oraz przedawnione. Kontrola przeprowadzona w zakresie ustalania, pobierania i zwracania sum depozytowych z tytułu zabezpieczeń należytego wykonania umów wykazała, że zabezpieczenia były: wnoszone po terminach określonych w umowach, tworzone z kwot potrącanych z faktur zamiast podczas gdy winny być opłacane gotówką najpóźniej w dniu podpisania umów (zgodnie z ich postanowieniami) a także wnoszone w kwotach niższych od wynikających z postanowień umownych. W jednym z przypadków jako zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi przyjęto polisę ubezpieczeniową, której ważność upływa na rok przed upływem terminu do wykonania uprawnień wynikających z rękojmi. Poza tym kwoty zabezpieczeń nie były zwracane wykonawcom, pomimo upływu terminów zwrotu określonych w umowach i przepisach ustawowych. Kontrola w zakresie prawidłowości rozliczania i zwracania sum depozytowych z tytułu wadiów na przetargi wykazała, że na całe saldo w kwocie 45.726,55 zł wykazane w księgach rachunkowych na 31 grudnia 2001 r. składały się kwoty, które powinny zostać rozliczone i zdjęte z konta depozytowego w okresie od 30 lipca 1993 do 30 czerwca 2001 r., ponieważ dotyczyły one np. wpłaty wadiów związanych ze sprzedażą nieruchomości komunalnych – które powinny zostać przeksięgowane w latach 1993, 1994, 1996 i 1998 na dochody gminy, po zaliczeniu ich na poczet cen sprzedaży uiszczonych przez nabywców wygrywających przetargi, lub których termin zwrotu uległ przedawnieniu, oraz wadia, które powinny być przeksięgowane na zabezpieczenia należytego wykonania umów i zwrócone wykonawcom po upływie terminów gwarancji i rękojmi określonych w umowach.

W trakcie kontroli odpowiedzialny pracownik rozliczył i wyjaśnił realność zobowiązań z tytułu objętych kontrolą sum depozytowych z tytułu zabezpieczeń należytego wykonania umów (ok. 30% populacji) oraz wadiów (100% populacji) i dnia 6 listopada 2002 r. dokonano przelewów odpowiednich kwot z rachunku depozytowego na rachunek dochodów budżetowych oraz na rachunki bankowe dostawców i wykonawców.

Powyższe nieprawidłowości wskazywały na niewywiązywanie się pracowników Referatu Inwestycji i Infrastruktury Technicznej z obowiązków w zakresie terminowego i prawidłowego ustalania, pobierania, rozliczania i zwrotu sum depozytowych oraz na niewywiązywanie się Skarbnika Gminy i pracowników Referatu Budżetu i Rachunkowości w latach 1993 – 2001 z obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji zobowiązań, wynikającego z art. 26 ust. 1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.) w zakresie przeprowadzenia na koniec każdego roku obrotowego inwentaryzacji zobowiązań jednostki – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników.

W zakresie dochodów budżetowych

Kontrola wykazała, że nierealne zaległości podatkowe osób prawnych, co do których zostało zakończone postępowanie upadłościowe w latach 2000 i 2001 nie zostały zweryfikowane i zdjęte z ewidencji księgowej, odpowiednio na koniec 2000 i 2001 r., co było niezgodne z brzmieniem art. 26 ust. 1 pkt ustawy o rachunkowości, stanowiącym, że na koniec każdego roku obrotowego należało dokonać inwentaryzacji należności z tytułów publicznoprawnych drogą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich realnej wartości.

Wymiar podatku rolnego dokonywany był niezgodnie z danymi na temat powierzchni i klas gruntów rolnych wynikających z ewidencji geodezyjnej prowadzonej przez Starostwo Powiatowe, podczas gdy według art. 21 ustawy z 17 maja 1989 r. prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity z 2000 r. Dz. U. Nr 100, poz. 1086 ze zm.) podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. W toku kontroli Wójt Gminy wydał w tym zakresie stosowne decyzje.

U podatników, którym wydano w 2001 r. decyzje dotyczące odroczenia lub umorzenia płatności podatków, zgromadzony materiał dowodowy nie zawierał wartości poniesionych strat z tytułu wystąpienia klęski żywiołowej i oszacowania wpływu tych strat na sytuację majątkową podatników oraz wysokości dochodów osiąganych przez podatników i osoby pozostające z podatnikami we wspólnym gospodarstwie domowym, co jest niezgodne z art. 122 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.), stanowiącym, że organ podatkowy zobowiązany jest w toku postępowania do podjęcia wszelkich działań niezbędnych w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

W decyzjach nieuwzględniających w całości żądania strony organ podatkowy nie zamieścił uzasadnienia faktycznego i prawnego, wymaganego art. 210 § 1 pkt 6 ustawy Ordynacja podatkowa.

Decyzje w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży wydano z naruszeniem art.39 ust.2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ponieważ pracownik wydający ww. decyzje nie posiadał upoważnienia wójta do wydawania decyzji administracyjnych. W trakcie kontroli nieprawidłowość została usunięta.

Stwierdzono, że opłaty za korzystanie z zezwoleń w 2002 r w 13 przypadkach zostały wniesione po terminie wskazanym w art. 11¹ ust. 4 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Opłaty zostały przyjęte i podmioty nadal prowadziły sprzedaż napojów alkoholowych, pomimo, że wg art.18 ust.8 pkt. 5 ww. ustawy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wygasają w przypadku niewniesienia opłaty do 31 stycznia każdego roku objętego zezwoleniem.

Ponadto opłaty za korzystanie z zezwoleń zostały naliczone i pobrane niezgodnie z obowiązującymi przepisami art. 11¹ ust. 2 ww. ustawy, ponieważ do ich naliczania stosowano

nieprawidłowe ceny sprzedaży spirytusu oraz kurs euro, a także pobierano opłaty za okres dłuższy, niż okres ważności zezwoleń. Na skutek nieprawidłowego naliczania i pobierania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży, od części zobowiązanych pobrano opłaty w wysokości wyższej lub niższej od należnej.

Decyzje w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie były doręczane stronom za pokwitowaniem odbioru wraz ze wskazaniem jego daty, czego wymaga art.46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

W zakresie wydatków budżetowych

Umowy zawarte z pracownikami o używanie samochodów prywatnych do celów służbowych, nie spełniały wymagań określonych art. 46 ust.3 ustawy z dnia 3 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, nie zawierały bowiem kontrasygnaty Skarbnika Gminy. W wystąpieniu pokontrolnym wystosowanym do jednostki przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu 31 marca 1998 r. stwierdzono, że podpisywanie niektórych umów (z pracownikami lub wykonawcami drobnych usług) odbywało się z naruszeniem art.46 ust.3 ustawy samorządowej w zakresie składania kontrasygnaty przez Skarbnika Gminy na umowach rodzących skutki finansowe dla gminy. Wójt Gminy w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne z 12 maja 1998r., poinformował, że “przestrzegany jest obowiązek składania kontrasygnaty na wszystkich umowach rodzących skutki finansowe dla gminy”.

W okresie od 1 stycznia 2001 r. do 30 września 2002 r. wysokość ustalonego dla Wójta Gminy wynagrodzenia zasadniczego (4.330 zł.) przekraczała o 130 zł. (miesięcznie) górną granicę stawki wynagrodzenia zasadniczego w przyznanej XX kategorii zaszeręgowania, określoną w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2000 r. w sprawie wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich.(Dz. U. Nr 61 poz. 707, ze zm.). Zatem za ww. miesiące Wójtowi Gminy zawyżono wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wysługę lat oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne za rok 2001 na łączną kwotę 3.435,12 zł. Powyższe ustalenia dowodzą niezgodności z obowiązującymi przepisami.

Stwierdzono brak uregulowań wewnętrznych dotyczących rozliczania paliwa w samochodzie służbowym i brak sprawowania skutecznej kontroli kart drogowych samochodu należącego do Urzędu Gminy (w prowadzonej dokumentacji rachunki za zakupione paliwo wpisywano do kart drogowych nie w dniu zakupu lecz z kilkudniowym opóźnieniem) – w związku z czym nie można było ustalić faktycznego zużycia paliwa.

W zakresie udzielania zamówień publicznych

W Urzędzie Gminy nie zapewniono odpowiednich warunków przechowywania dokumentacji z przeprowadzanych zamówień publicznych, ponieważ nie zachowywano kopert ani innych dokumentów potwierdzających datę wpływu ofert przetargowych do Urzędu, zaginęła jedna z ofert złożonych przez wykonawcę na przetarg nieograniczony na zadanie „Odbudowa obiektu gimnazjum, adaptacja sześciu izb lekcyjnych w Szkole Podstawowej w Pszennie, modernizacja kotłowni”, z powodu braku dokumentów i ewidencji depozytów wnoszonych w innej formie niż gotówkowa nie można ustalić czy wykonawcy biorący udział w drugiej części postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na ww. zadanie wnieśli pisemną zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą i nowe wadium. Artykuł 26a ustawy o zamówieniach publicznych zobowiązuje zamawiającego do przechowywania ofert oraz protokołu z postępowania w sposób gwarantujący ich nienaruszalność przez okres 3 lat od zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia.

W trakcie kontroli dnia 6 grudnia 2002 r. wszystkie aktualne wadia i zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesione w formie gwarancji bankowych i polis ubezpieczeniowych zostały złożone w depozycie w kasie Urzędu Gminy i została założona książka ewidencji depozytów w szczególności pozwalającej na ustalenie terminów złożenia i odbioru depozytów.

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia stosowana w ww. postępowaniu nie spełniała wymogów określonych w art. 35 ust. 1 pkt pkt 5, 13 i 17 ustawy o zamówieniach publicznych, ponieważ nie zawarto w niej: wskazania pożądanego lub wymaganego terminu wykonania zadania, oświadczenia zamawiającego w sprawie zamiaru zwołania zebrania wykonawców, oraz stanowiska służbowego pracownika uprawnionego do kontaktowania się z wykonawcami.

Komisja przetargowa przeprowadzająca przetarg nieograniczony na udzielenie zamówienia na wykonanie zadania „Odbudowa obiektu gimnazjum, adaptacja sześciu izb lekcyjnych w Szkole Podstawowej w Pszennie, modernizacja kotłowni”, nie odrzuciła oferty, która była sporządzona niezgodnie z wymogami pkt. VI SIWZ, ponieważ wykonawca dołączył do niej kopię bilansu oraz rachunku zysków i strat, które nie były potwierdzone za zgodność z oryginałem. Zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 6 stycznia 1998 r. w sprawie określenia dokumentów, jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych dokumenty potwierdzające spełnianie przez wykonawców tych warunków – w tym bilans oraz rachunek zysków i strat – mogą być przedstawione w formie oryginału lub kserokopii poświadczonej za zgodność z oryginałem. Podobnie w przypadku przetargu nieograniczonego na wykonanie zadania „Wykonanie nawierzchni boiska szkolnego w Grodziszczu” komisja przetargowa nie odrzuciła wszystkich ofert wykonawców niespełniających warunków określonych w części II pkt 1 i 8 SIWZ, tj. takich do których dołączono nieaktualne dokumenty potwierdzające status prawny oferentów, oraz niezawierających wymaganego oświadczenia w sprawie udzielonej gwarancji na wykonanie zadania.

Według art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych (w brzmieniu obowiązującym do 26 października 2001 r.) zamawiający zobowiązany był odrzucić ofertę, jeżeli była sprzeczna z ustawą lub specyfikacją istotnych warunków zamówienia, i kiedy oferent nie złożył wymaganych oświadczeń lub nie spełnił innych wymagań określonych w specyfikacji.

Zabezpieczenia należytego wykonania umów były tworzone niezgodnie z zapisami umów oraz przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 30 grudnia 1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy oraz form tego zabezpieczenia (Dz. U. Nr 140, poz. 794 ze zm.), ponieważ od wykonawców nie egzekwowano wniesienia wymaganych kwot zabezpieczeń najpóźniej w dniu podpisania umów, a także przyjmowano wpłaty na poczet zabezpieczeń w kwotach niższych od wymaganych zgodnie z postanowieniami umownymi. Występowały także przypadki przyjmowania na poczet zabezpieczeń gwarancji bankowych, których okres ważności był krótszy od ustalonych umownie okresów gwarancji i rękojmi.

Zamówienie publiczne na dostawę kserokopiarki na potrzeby Urzędu Gminy w trybie zapytania o cenę zostało udzielone z naruszeniem przepisu art. 69 ust. 2 ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 ze zm.), ponieważ udzielono zamówienia dostawcy, który zaoferował wyższą cenę – a ww. przepis stanowi, że zamawiający udziela zamówienia w tym trybie dostawcy, który zaoferował cenę najniższą i jest to jedyne kryterium, które może być brane pod uwagę przy ocenie ofert.

Poza tym dokumentacja podstawowych czynności z ww. postępowania nie spełniała wymogów określonych w art. 26 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 pkt. 5, 9 i 15 ustawy o zamówieniach publicznych, ponieważ nie zawarto w niej streszczenia oceny i porównania złożonych ofert; w dokumentacji podawano różne zastosowane tryby wyłonienia dostawcy: „zakup z wolnej ręki” oraz „zapytanie o cenę”; a także nie podano uzasadnienia wyboru oferenta z którym zawarto umowę.

Wartości zamówień dotyczących zakupów inwestycyjnych sprzętu komputerowego były określane w dokumentacji podstawowych czynności postępowania w kwotach brutto, gdy zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy o zamówieniach publicznych przez wartość zamówienia należy rozumieć wartość szacunkową zamówienia, ustaloną przez zamawiającego z należytą starannością – bez podatku od towarów i usług (VAT).

W zakresie mienia komunalnego

Zarząd Gminy nie zamieszczał w prasie lokalnej oraz na tablicach informacyjnych w sołectwach informacji o wywieszeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i oddania w użytkowanie wieczyste w siedzibie Urzędu, czego wymagały przepisy art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.).

Ogłoszenia o przetargach na sprzedaż nieruchomości nie zawierały danych wymaganych na podstawie § 16 pkt 1 i pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30) tj.: informacji na temat: nr księgi wieczystej nieruchomości oraz miejsca wpłacenia wadium.

W przypadku przetargów pisemnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości, termin wpłacenia wadium oraz termin złożenia ofert wyznaczono na te same dni co termin otwarcia ofert, gdy zgodnie z przepisami § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie przetargów wyznaczony termin wpłaty wadium nie może upływać później niż na trzy dni przed dniem przetargu i wg § 17 ust. 2 tego rozporządzenia oferty pisemne mogą być składane najpóźniej na 3 dni przed wyznaczonym terminem przetargu.

Drugie przetargi na sprzedaż nieruchomości, były zorganizowane przed upływem jednego miesiąca od daty zamknięcia pierwszych przetargów. Postępowanie to naruszało przepis § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przetargów.

Jedna z nieruchomości objętych kontrolą została sprzedana nabywcy wyłonionemu w II przetargu pisemnym nieograniczonym, pomimo, że nie zaoferował on ceny wyższej od ceny wywoławczej. Według § 10 rozporządzenia w sprawie przetargów, jeśli żaden z uczestników przetargu pisemnego nie zaoferował ceny wyższej od ceny wywoławczej, przetarg uważa się za zakończony wynikiem negatywnym.

Komisja przetargowa zakwalifikowała jako ważną do udziału w przetargu pisemnym na sprzedaż nieruchomości ofertę, która nie zawierała oświadczenia oferenta o tym, że zapoznał się z warunkami przetargu i przyjmuje je bez zastrzeżeń, wymaganego zgodnie z § 17 ust. 3 pkt. 3 rozporządzenia w sprawie przetargów (była to jedyna oferta, która wpłynęła na przetarg i osoba ta nabyła nieruchomość). Według § 20 ww. rozporządzenia komisja przetargowa odmawia zakwalifikowania do części niejawnego przetargu ofert jeżeli nie zawierają one danych wymienionych w § 17 ust. 3 rozporządzenia, lub gdy są one niekompletne.

Bez przeprowadzania przetargów zostały sprzedane nieruchomości przeznaczone na cele rolne na rzecz ich długoletnich dzierżawców w trybie art. 695 § 2 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.). Zbycie nieruchomości bez przetargu jest możliwe jedynie w przypadkach wymienionych w art. 37 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który stanowi między innymi, że bezprzetargowy tryb sprzedaży ma zastosowanie w przypadku osób, którym przysługuje pierwszeństwo nabycia nieruchomości zgodnie z art. 34 cytowanej ustawy, ponieważ przysługuje im z mocy ustawy roszczenie o nabycie nieruchomości, są poprzednimi właścicielami nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży lub są najemcami lokali mieszkalnych. Długoletni dzierżawcy nieruchomości rolnych nie spełniają żadnego z tych wymogów, a art. 695 § 2 Kodeksu cywilnego daje im jedynie prawo pierwokupu nieruchomości którą dzierżawili, a nie prawo pierwszeństwa jej nabycia w rozumieniu art. 34 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z art. art. od 596 do 600

Kodeksu cywilnego prawo pierwokupu polega na przyznaniu jednej ze stron pierwszeństwa oznaczonej rzeczy na wypadek, gdyby druga strona sprzedała rzecz osobie trzeciej. We wszystkich skontrolowanych przypadkach natomiast nieruchomości rolne nie były sprzedawane na zasadach ogólnych wynikających z ustawy o gospodarce nieruchomościami osobom innym niż dzierżawcy, ale od razu dzierżawcom z pominięciem etapu wyłonienia nabywcy, zawarcia z nim umowy i powiadomienia dzierżawcy nieruchomości o przysługującym mu prawie pierwokupu i wyznaczeniu terminu w jakim może je zrealizować z zachowaniem warunków określonych przepisami.

W zakresie ewidencji księgowej mienia komunalnego

W księgach rachunkowych jednostki nie ewidencjonowano operacji nabywania i zbywania gruntów komunalnych zabudowanych i niezabudowanych (w całości i w udziałach procentowych) zbycia udziałów w budynkach mieszkalnych (związanych ze sprzedażą lokali komunalnych) oraz zbycia w całości budynków gospodarczych. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, co nie było realizowane w Urzędzie Gminy w odniesieniu do operacji zbywania i nabywania środków trwałych należących do kategorii nieruchomości komunalnych.

Poza tym w ewidencji księgowej nieprawidłowo dokonywano zapisów dotyczących zmniejszenia wartości środków trwałych na skutek ich zbycia, ponieważ na stronie Ma konta 011 pod datą sprzedaży środka trwałego księgowano wartość jaką za dany środek trwały zapłacił jego nabywca, zgodnie z ustaleniami aktu notarialnego. W związku z tym, że ceny płacone za poszczególne środki trwałe nie odzwierciedlały w żaden sposób ich wartości księgowej, w księgach rachunkowych znalazły się dane nie oddające stanu faktycznego w zakresie ilości i wartości środków trwałych należących do grupy budynki. W trakcie kontroli Skarbnik Gminy sporządziła zestawienie środków trwałych – nieruchomości komunalnych, które zostały w całości zbyte od 1 stycznia 1999 r. do 30 października 2002 r. a mimo to figurowały w ewidencji księgowej gminy (o wartości ogółem 490.267,51 zł) i dokonała korekty nieprawidłowych zapisów księgowych w ww. zakresie na kontach 011 i 071.

W Urzędzie Gminy nie prowadzono ewidencji analitycznej środków trwałych (konto 011) oraz ewidencji analitycznej wartości niematerialnych i prawnych (konto 020). Zgodnie z art. 13 i art. 17 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe obejmują min. księgi pomocnicze, które prowadzi się w szczególności dla środków trwałych. Według zapisów pkt. C Zakładowego Planu Kont Urzędu Gminy „Urządzenia analityczne wymagane dla poszczególnych kont” do konta 011 winny być prowadzone: księga inwentarzowa lub karty środków trwałych, a do konta 020 winna być prowadzona księga inwentarzowa.

Dokumenty OT „Przyjęcie środka trwałego z inwestycji” były sporządzane nieprawidłowo, ponieważ obejmowały wartość ogółem nakładów inwestycyjnych poniesionych w związku z realizacją

danego zadania bądź zakupu inwestycyjnego, zamiast być sporządzone odrębnie na poszczególne środki trwałe i wartości niematerialne i prawne wytworzone w wyniku realizacji danego zadania/zakupu. Zgodnie z § 15 ust. 3 Instrukcji Obiegu i Kontroli Dokumentów Urzędu Gminy w Świdnicy, w dokumentach OT należało ustalić wartość i granice poszczególnych składników obiektów środków trwałych otrzymanych z inwestycji. Opisany sposób sporządzania dokumentów OT uniemożliwił także prowadzenie w sposób prawidłowy ewidencji analitycznej do konta 011 – według zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011 określonych w Załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, ewidencja ta powinna umożliwiać ustalenie wartości początkowej poszczególnych środków trwałych oraz ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe. Poza tym dokumenty OT sporządzane były w terminach uniemożliwiających ujęcie operacji gospodarczych nabycia środków trwałych w księgach rachunkowych miesiąca, w którym nastąpiły, wbrew przepisom art.20 ust.1 ustawy o rachunkowości .

W tabelach umorzeniowych (ewidencja analityczna do konta 071) nie wpisywano daty przyjęcia do użytkowania środków trwałych oraz wysokości obowiązujących dla nich stawek umorzeniowych. Wartość umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w ww. tabelach umorzeniowych nie została wyliczona zbiorczo dla poszczególnych grup środków trwałych i ogółem dla wszystkich środków trwałych, tj. nie ustalono wartości umorzenia wg stanu początkowego na 1 stycznia 2001, wartości umorzenia za 2001 r. i stanu końcowego na 31 grudnia 2001 r. Zgodnie z art. 16 ustawy o rachunkowości zapisy na kontach ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej) winny być uzgodnione z zapisami ewidencji syntetycznej (suma ich sald i obrotów powinna być zgodna z saldem i obrotami kont księgi głównej). Według art. 18 ww. ustawy na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych należy sporządzić zestawienie sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, co w ww. przypadku nie zostało zrobione. Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych za 2001 r., wyliczone zgodnie z tabelami umorzeniowymi, nie zostało wprowadzone do ksiąg rachunkowych ewidencji syntetycznej. Według art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, do ksiąg rachunkowych miesiąca należy wprowadzić w postaci zapisu każdą operację gospodarczą, która nastąpiła w tym miesiącu.

Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych dla poszczególnych obiektów środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych zostało wyliczone niezgodnie z przepisami ustawowymi, ponieważ wartość umorzenia tych obiektów ujęta w tabelach umorzeniowych była wyższa od ich wartości netto. Zgodnie z art. 32 ust. 4 ustawy o rachunkowości (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2001 r.) odpisów umorzeniowych dokonuje się do końca tego miesiąca w którym następuje zrównanie wartości odpisów umorzeniowych z wartością początkową, tak więc wartość umorzenia ww. składników majątkowych nie powinna być wyższa od ich wartości początkowej.

Poza tym wartości umorzenia środków trwałych zaewidencjonowane na koncie 071 nie odzwierciedlały stanu faktycznego, ponieważ umorzenie było naliczane od środków trwałych, które na 31 grudnia 2001 r. nie były już własnością gminy (dotyczyło to grupy budynków komunalnych).

Wartość umorzenia wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonowanego na koncie 071 w ewidencji analitycznej była różna od jego wartości wynikającej z ewidencji syntetycznej. Zgodnie z art. 16 ustawy o rachunkowości zapisy na kontach ksiąg pomocniczych winny być uszczegółowieniem zapisów ewidencji syntetycznej, a sumy ich sald i obrotów powinny stanowić salda i obroty odpowiedniego konta księgi głównej.

Zgodnie z zapisami Zakładowego Planu Kont Urzędu Gminy na koncie 071 winno być ewidencjonowane umorzenie wartości niematerialnych i prawnych o cenie nabycia powyżej 2.000 zł, natomiast pozostałych na koncie 072 – zapis ten nie był stosowany i wszystkie licencje na użytkowanie programów komputerowych niezależnie od wartości początkowej były umarzane stopniowo i ewidencjonowane na koncie 071.

„Instrukcja inwentaryzacyjna” wprowadzona Zarządzeniem Wójta Gminy nr 11/97 z 2 czerwca 1997 r. nie została dostosowana do nowych przepisów w zakresie ustalonym w art. 26 ustawy o rachunkowości oraz w § 5 ust. 7 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości jednostek samorządu terytorialnego, które weszły w życie od 1 stycznia 2002 roku.

W ciągu ostatnich 4 lat poprzedzających obecną kontrolę kompleksową nie była przeprowadzana inwentaryzacja gruntów komunalnych oraz budowli (np. dróg, mostów, linii energetycznych) – zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2001 r.) jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych, z tym że termin inwentaryzacji składników majątkowych znajdujących się na terenie strzeżonym uważa się za zachowany, jeśli inwentaryzację przeprowadzono raz w ciągu 4 lat.

Na skutek opisanych wyżej nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ewidencji syntetycznej i analitycznej rozrachunków, środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz nieprzeprowadzenia w pełnym zakresie określonym w przepisach ustawy o rachunkowości inwentaryzacji składników majątkowych gminy, księgi rachunkowe kontrolowanej jednostki nie spełniały wymogów określonych w art. 24 ww. ustawy, tj. nie były prowadzone rzetelnie, bezbłędnie i na bieżąco.

Przyczynami wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych w sferze gospodarki finansowej było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów ustawowych oraz uregulowań wewnętrznych jednostki (wynikające z ich nieznamomości oraz wadliwej interpretacji), a także brak w Urzędzie należytej kontroli wewnętrznej, za co odpowiedzialni są Wójt Gminy oraz Skarbnik.

Przedstawiając powyższe panu Wójtowi i panu Przewodniczącemu Rady Gminy, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7

października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) wnosi o podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację poniższych wniosków:

1. Ustalenie w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów zasad dotyczących obiegu dokumentacji finansowej, poprzez określenie osób odpowiedzialnych za sporządzenie oraz przekazanie poszczególnych dokumentów, czas przetrzymywania dokumentów przez odpowiednie komórki oraz terminy ich przekazywania do księgowości – przy czym terminy te powinny być tak ustalone, by umożliwiały komórce księgowości ich zaksięgowanie w terminie wskazanym w art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz.694);
2. Dostosowanie Zakładowego Planu Kont Urzędu Gminy (budżetu i jednostki) oraz Instrukcji inwentaryzacyjnej do nowych przepisów w zakresie ustalonym w ustawie o rachunkowości oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752);
3. Sporządzanie przez Wójta Gminy sprawozdań jednostkowych Rb-Z i Rb-N Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279);
4. Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-Z (jednostkowych Urzędu Gminy oraz zbiorczych Gminy Świdnica) kwot wymagalnych zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zgodnie z § 12 ust. 2 i ust. 3 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej;
5. Przeprowadzanie kwartalnych inwentaryzacji gotówki w kasie Urzędu Gminy, zgodnie z dyspozycjami rozdz. V pkt. 2 Instrukcji kasowej Urzędu Gminy;
6. Dokonanie przez Radę Gminy wyboru banku sprawującego obsługę bankową Gminy Świdnica w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 134. ust 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.);
7. Dokonywanie zapisów w ewidencji syntetycznej prowadzonej dla budżetu i dla Urzędu Gminy o stanie środków na rachunkach bankowych na koncie 133, wyłącznie na podstawie dowodów bankowych; w razie stwierdzenia błędu w dowodzie bankowym - stosowanie postępowania określonego w Załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz

- niektórych jednostek sektora finansów publicznych (księguje się sumy zgodnie z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240 jako „sumy do wyjaśnienia” i wyksięgowuje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu);
8. Zmianę zapisów § 2 ust. 4 Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w zakresie wskazania osoby odpowiedzialnej za ewidencję i gospodarkę drukami ścisłego zarachowania (arkuszami spisu z natury);
  9. Niezwłoczne rozliczanie różnic ilościowych druków ścisłego zarachowania stwierdzonych pomiędzy stanem ewidencyjnym a rzeczywistym w czasie rocznych inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania;
  10. Przeprowadzanie na koniec każdego roku obrotowego inwentaryzacji należności metodą pisemnego potwierdzenia prawidłowości sald wykazanych w księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości;
  11. Zaprowadzenie ewidencji syntetycznej i analitycznej długoterminowych należności budżetowych na koncie 226 w zakresie zahipotekowanych należności z tytułu ratalnej sprzedaży nieruchomości oraz zahipotekowanych należności podatkowych, zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, oraz w § 9 i § 13a rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511 ze zm.);
  12. Ewidencjonowanie na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ewidencji syntetycznej wszystkich należności z tytułu dochodów budżetowych, zgodnie z zasadami określonymi w Załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. Zaprowadzenie ewidencji analitycznej niepodatkowych należności budżetowych w zakresie: opłat za zarząd, użytkowanie, użytkowanie wieczyste oraz sprzedaż nieruchomości w sposób określony w ww. Załączniku nr 2. Dostosowanie programu komputerowego stosowanego do prowadzenia ewidencji analitycznej należności z tytułu czynszów za lokale komunalne do obowiązujących przepisów w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej;
  13. Dokonanie analizy i rozliczenia prawidłowości salda zobowiązania jednostki z tytułu przyjętych sum depozytowych (zabezpieczenia należytego wykonania umów) wykazanego w księgach rachunkowych na koncie 240. Zwrócenie kwot należytego zabezpieczenia wykonania umów wraz z należnym oprocentowaniem wszystkim wykonawcom, w stosunku do których upłynęły określone umownie terminy zwrotu zabezpieczeń. Dokonywanie zwrotów kwot należytego zabezpieczenia wykonania umów w terminach określonych w przepisach rozporządzenia Ministra

- Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16 lipca 2002 r. w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienia publiczne (Dz. U. Nr 115, poz. 1002);
14. Przeprowadzanie na koniec każdego roku obrotowego inwentaryzacji rozrachunków z tytułu przyjętych sum depozytowych zgodnie z dyspozycją art. 26 ust. 1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt. 1 ustawy o rachunkowości;
  15. Niezwłoczne przelewanie na konto dochodów budżetowych kwot wadów zaliczonych na poczet ceny sprzedaży uczestnikom wygrywającym przetargi.
  16. Dokonywanie zwrotów kwot wadów uczestnikom przetargów, którzy ich nie wygrali w terminach określonych przepisami § 4 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30) oraz w art. 42 ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity z 2002 r., Dz. U. Nr 72, poz. 664);
  17. Dokonywanie inwentaryzacji tytułów publicznoprawnych, zgodnie z brzmieniem art. 26 ust. 1 pkt. ustawy o rachunkowości, stanowiącym, że na koniec każdego roku obrotowego należy dokonać inwentaryzacji należności z tytułów publicznoprawnych drogą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich realnej wartości;
  18. Zweryfikowanie danych na temat podstaw opodatkowania podatkiem rolnym, znajdujących się w ewidencji podatkowej Urzędu Gminy oraz dokonywanie wymiaru tego podatku, zgodnie z danymi na temat powierzchni i klas gruntów rolnych wynikających z ewidencji geodezyjnej, zgodnie z art. 21 ustawy z 17 maja 1989 r. prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity z 2000 r. Dz. U. Nr 100, poz. 1086 ze zm.);
  19. Gromadzenie materiału dowodowego w sprawach dotyczących umorzenia, odroczenia bądź rozłożenia na raty podatków, w sposób określony w art. 122 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.), tj. pozwalający na dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy;
  20. Zamieszczanie przez organ podatkowy uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji, zgodnie z art. 210 ustawy - Ordynacja podatkowa tj. w każdym przypadku, gdy decyzja nie uwzględnia w całości żądania stron;
  21. Pobieranie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży, zgodnie z art. 11¹ ust. 2 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 ze zm.);
  22. Doręczanie stronom decyzji w sprawie wydawanych decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, za pokwitowaniem odbioru wraz ze wskazaniem daty odbioru, zgodnie z art.46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.);

23. Kontrolowanie terminowości wpłat należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i przestrzeganie, aby podmioty, które wniosły opłaty po 31 stycznia danego roku, nie sprzedawały alkoholu, stosownie do art. 18 ust. 12 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
24. Spowodowanie wypełniania przez Skarbnika Gminy obowiązku zamieszczania kontrasygnaty na wszystkich dokumentach powodujących powstanie zobowiązań finansowych, po stronie Gminy, zgodnie z przepisami art. 46 ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity; Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.);
25. Prowadzenie bieżącej ewidencji kart drogowych do samochodu służbowego oraz poddawanie ich weryfikacji, szczególnie w zakresie ewidencji zakupionego paliwa), za każdy miesiąc obrachunkowy;
26. Zapewnienie w Urzędzie Gminy odpowiednich warunków przechowywania dokumentacji z przeprowadzanych zamówień publicznych w zakresie wymaganym art. 26a z 10 czerwca 1997 r. ustawy o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72 poz. 664 ze zm.) tj. przechowywania ofert i protokołu postępowania w sposób gwarantujący ich nienaruszalność przez okres 3 lat od zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia;
27. Zamieszczanie w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia informacji określonych w art. 35 ust. 1 pkt 5, 13 i 17 ustawy o zamówieniach publicznych, dotyczących pożądanego lub wymaganego terminu wykonania zadania; oświadczenia zamawiającego, w sprawie zamiaru zwołania zebrania wykonawców oraz stanowiska służbowego pracownika uprawnionego do kontaktowania się z wykonawcami;
28. Wykluczanie z udziału w przetargach na udzielenie zamówienia publicznego wszystkich ofert nie spełniających wymogów ustawowych i określonych w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia, zgodnie z art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych;
29. Wymaganie od dostawców i wykonawców, aby wnosili należyte zabezpieczenie umów w formach, terminach, kwotach i na zasadach określonych w umowach i w przepisach rozporządzenia w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienia publiczne;
30. Udzielanie zamówień w trybie zapytania o cenę wyłącznie tym dostawcom, którzy zaoferowali najniższą cenę oraz kierowanie się przy wyborze oferty najkorzystniejszej w ww. trybie wyłącznie wysokością zaoferowanych cen – zgodnie z postanowieniami przepisu art. 69 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych;
31. Sporządzanie dokumentacji podstawowych czynności z postępowania o udzielenie zamówień publicznych o wartości do 30.000 euro w pełnej szczegółowości określonej w art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych;
32. Określanie wartości zamówień w dokumentacji podstawowych czynności postępowania w kwotach netto, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy o zamówieniach publicznych;

33. Zamieszczanie przez Zarząd Gminy w prasie lokalnej oraz na tablicach informacyjnych w sołectwach informacji o wywieszeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i oddania w użytkowanie wieczyste w siedzibie Urzędu, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2000 r. Dz. U. Nr 46, poz. 543 ze zm.);
34. Podawanie w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości informacji odnośnie numeru księgi wieczystej nieruchomości oraz miejsca wpłacenia wadium, zgodnie z wymogami § 16 pkt 1 i pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy. W przypadku przetargów pisemnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości - ustalanie terminu wpłacenia wadium oraz terminu złożenia ofert nie później niż na trzy dni przed wyznaczonym terminem przetargu, zgodnie z przepisami § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia;
35. Organizowanie drugich przetargów na sprzedaż nieruchomości nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca od daty zamknięcia pierwszych przetargów, zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przetargów.
36. Uznawanie przetargów pisemnych za nieważne w każdym przypadku, gdy żaden z jego uczestników nie zaoferował ceny wyższej od ceny wywoławczej, zgodnie z § 10 rozporządzenia w sprawie przetargów;
37. Wykluczanie z przetargów pisemnych, w trybie § 20 rozporządzenia w sprawie przetargów, ofert niezawierających wszystkich danych wymaganych przez przepisy § 17 ust. 3 ww. rozporządzenia w sprawie przetargów;
38. Sprzedawanie nieruchomości w trybie bezprzetargowym jedynie w przypadkach określonych enumeratywnie w art. 37 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
39. Bieżące ewidencjonowanie w księgach rachunkowych jednostki operacji nabywania i zbywania gruntów komunalnych zabudowanych i niezabudowanych, zbywania udziałów w budynkach mieszkalnych oraz zbywania w całości budynków gospodarczych, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Dokonywanie ww. zapisów w ewidencji księgowej w sposób zgodny z rzeczywistą wartością księgową ww. środków trwałych i odzwierciedlający rzeczywisty przebieg operacji gospodarczej;
40. Zaprowadzenie w Urzędzie Gminy ewidencji analitycznej środków trwałych (konto 011) oraz ewidencji analitycznej wartości niematerialnych i prawnych (konto 020) w sposób określony w Załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych;
41. Sporządzanie dokumentów OT „Przyjęcie środka trwałego z inwestycji” zgodnie z § 15 ust. 3 Instrukcji Obiegu i Kontroli Dokumentów Urzędu Gminy w Świdnicy, ustalając w nich wartość i

- granice poszczególnych składników obiektów środków trwałych otrzymanych z inwestycji oraz przekazywanie ich do księgowości w terminach umożliwiających ujęcie ich w księgach rachunkowych w odpowiednim okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
42. Sporządzanie tabel umorzeniowych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (ewidencji analitycznej do konta 071) w pełnej szczegółowości. Uzgadnianie obrotów i sald ewidencji analitycznej i syntetycznej prowadzonej do konta 071 zgodnie z wymogami art. 16 i art. 18 ustawy o rachunkowości.
  43. Wprowadzanie do ksiąg rachunkowych danego roku obrotowego kompletnych zapisów dotyczących wartości umorzenia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
  44. Wyliczanie umorzenia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych dla poszczególnych obiektów środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
  45. Dokonanie analizy zapisów na koncie 071 i dokonanie korekt zapisów mylnych oraz wprowadzenie zapisów pominiętych (np. w zakresie: wyliczonego umorzenia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych za 2001 r., umorzenia środków trwałych nie stanowiących własności gminy od 1999 r., umorzenia składników majątkowych w kwotach przekraczających ich wartość netto);
  46. Ewidencjonowanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych (w zależności od ich wartości początkowej) na kontach 071 i 072, zgodnie z postanowieniami Zakładowego Planu Kont Jednostki;
  47. Przeprowadzanie inwentaryzacji wszystkich składników majątkowych (w tym gruntów komunalnych oraz budowli np. dróg, mostów, linii energetycznych) – na zasadach, w terminach i z częstotliwością określoną w art. 26 ustawy o rachunkowości;
  48. Wprowadzenie do ewidencji księgowej Urzędu Gminy wszystkich środków trwałych wobec których jednostka sprawuje uprawnienia właścicielskie, zgodnie z § 2 pkt. 5 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych oraz art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy o rachunkowości;

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia

pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Wiesław Malisz

Przewodniczący Rady Gminy

w Świdnicy